

XA2014/18
16. december 2014
Naaja Nathanielsen

Ukiumut aningaasanut inatsiseqarfiusumut 2015-imut Inatsisartut aningaasanut inatsisigigallagassaannut allannguutissatut siunnersuut (Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoq)

Ullut 14-it matuma siornagut qularnaarlugu paasivarput Nunatta Karsiata amigartoorutai amerleriangaatsiarsimasut. Sapaatillu ataatsip matuma siorna Naalakkersuisooqatigiit isumaqatigiisummik saqqummiipput neriorsuutinik 1 milliard kroner sinnerlugit akilinnik imaqartumik. Nunatta aningaasarsiornermut politikkaa eqqartorneqartillugu pivusorsiornermik akisussaassuseqarnermillu takutitsisoqartariaqarnera Inuit Ataqatigiinnit taakkartortuassavarput.

Inatsisartut aningaasanut inatsisigigallagassaat pisariaqartinneqartoq Inuit Ataqatigiit isumaqataaffigaat, kisiannili aningaasanut inatsit tamanna aqqiissutaagallartoq akueritinnatigu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqarnissaa kissaatigaarput.

Aningaasanut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu ikittuinnarnik allannguuteqartoqarnera aningaasanut inatsisip aqqiissutaagallartup tunngavigisariaqassavaa. Annertunerusunik allannguuteqartoqassappat allannguutit tamakku suliarinissaannut Inatsisartut pisariaqartumik piffissaqartariaqarput. Ullumikkulli taamaanngilaq. Taamaammat Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutigilersaagaat arlallit Inuit Ataqatigiinnit eqqarsarnartoqartippagut.

Nunap aningaasaqarneranik suliarinninnerup taama tuaviupiluutigineqartiginera naammaginngilaq aammalu nunatta aningaasaqarniarnera naggataatigut ajoquserneqarsinnaavoq aallaqqaataaniit peqqissaartumik sulinnikkutta. Uppernartumik, toqqissisimanartumik isertuannngitsumillu ingerlatsinissaminnut neriorsuutiminnik pimoorussinertik takutissallugu Naalakkersuisooqatigiit nutaat massakut periarfissaqarput.

Inuit Ataqatigiit kissaatigaat aappassaaneeraneqannginnerani siunnersuut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu suliassanngortinneqassasoq aammalu sulinermt tassunga pisariaqartumik piffissaliisoqassasoq. Suliaq ullumi naammassineqartussaammat nalunngilarput piffissaqarniarnikkut tatisimaneqartorujussuulluta. Allatulli ajornaqaaq.

Sanaartornerup iluani misileraavimmik taaneqartumut Naalakkersuisut 3,7 millioninik immikkoortitserusupput. Qinersisitsisoqareenera pissutigalugu suliap tamatuma oktoberimi suliarineqarnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap itigartitsissutigaa, taamanikkummi akuerineqarsimasuugaluarpas tamanna inatsisinik unioqqutsitsinerussammat. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq suliniut pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqarnissamut periarfissaqanngimmat

taama amerlatigisunik aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaanut Inuit Ataqtigiit suli piareersimangillat. Taamaammat siunnersuut aningaasanut inatsisigigallagassamit peerneqassasoq kissaatigaarput. Siunnersuut 2015-imut aningaasanut inatsisissavimmut atatillugu Naalakkersuisut saqqummiussinavaat.

Campus Kujalliup sananissaanut ilassutinik aningaasaliisoqarnissaa Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup qinnutigaa. 4 millioner koruuninik ilassutinik aningaasartuuteqarnissaq pineqarpoq. Taamatut ilassutinik aningaasaliinissaq pisariaqarsimasinnaavoq, kisiannili ilassutitut aningaasartuuteqarnissap patsisaa pillugu nassuiaammik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq suli tigusaqanngilaq. Taamaammat siunnersuutip aappassaaneerpeqannginnerani qinnutigissavarput ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunit nassuiaaffigineqassasoq.

Kommuninut tapiissutit aammalu naligiissaarinnermut iluseq assortuussutaqisoq eqqarsaatigalugit 2015-ip ingerlanerani nutaamik ilusiliortoqartussaavoq tunngavinnik naligisarsiunngitsunik aammalu paasissutissanik pitsannguutitik toqqammaveqartumik. Inuit Ataqtigiit tassunga isumaqataasorujussuupput.

Susassaqtut tamaasa, aningaasanik pilliuteqartussat aningaasanillu tiguisussat tamaasa eqqarsaatigalugit, piviusumik oqaloqatigineqareernerisigut aqqissuussineq nutaaq siunertaqartariaqassaaq isummanik tunngaviusunik kikkut tamarmik naapeqatigiissutigisinnaasaannik tunngaveqartumik nutaamik agguaanissamik. Taamaammat uggoraarput siunnersuut KANUKOKA-mit nassiunneqartoq amerlanerussuteqartut oqaaseqaataannik ikinnerussuteqartullu oqaaseqaataannik imaqarmat. Taamaammat peqatigiiffiup sisamaannarnik ilaasortaqaraluarluni KANUKOKA-p pisariaqartumik isumaqatigiissinnaasimanginneranut iluseq siunnersuutigineqartoq kingumut assersuutaavoq. Tamanna nakuussutsimut ilisarnaataanngilaq.

Nunarput kommunit kattussuunnerannik nalilersuisussanngoqqavoq ilisimavarpullu siunissami ungasinngitsumi kommunit arlaqartut pilersinneqarumaartussanngortut. Pingaaruteqarluinnarpoq kommunit atugaat aningaasaqarnerallu pillugit suleqatigiinnissamut, piviusumik oqaloqatigiinnissamut piviusumillu isumaqatigiinninniartoqarnissaanut piffissaliisoqarnissaa.

Taamaammat Inuit Ataqtigiit siunnersuutigaarput ilusiugallartoq pillugu kommunit tamarmik isumaqatigiilernissaannik ilutsillu nutaap ataavartup suliarineqarneranut koreplanimik suliaqaqqullugit Naalakkersuisut peqqunneqassasut. Koreplani taanna atorlugu susassaqtut kikkut tamarmik, Inatsisartutaaq, peqataatinneqassapput piaarnerpaamillu aallartinneqartariaqarluni. Naligiissarineq pillugu oqallinnissamut siunnersuuterput ukiakkut ataatsimiinnissamut taamaatinneqartumut oqaluuserisassanngortitaraluarput Inuit Ataqtigiit unnersuussutigisinnaavarput.

Siunnersuutigaarput aappassaaneerinnineq pitinnagu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumasioqatigiinnermut aggersassagaa iluseq toqqarneqartoq kingunissaalu pillugit nassuiaasinnaajumaarmat.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutip aappassaaneerneqartinnagu Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitsitaliaanit suliareqqinneqassasoq inassutigaarput.